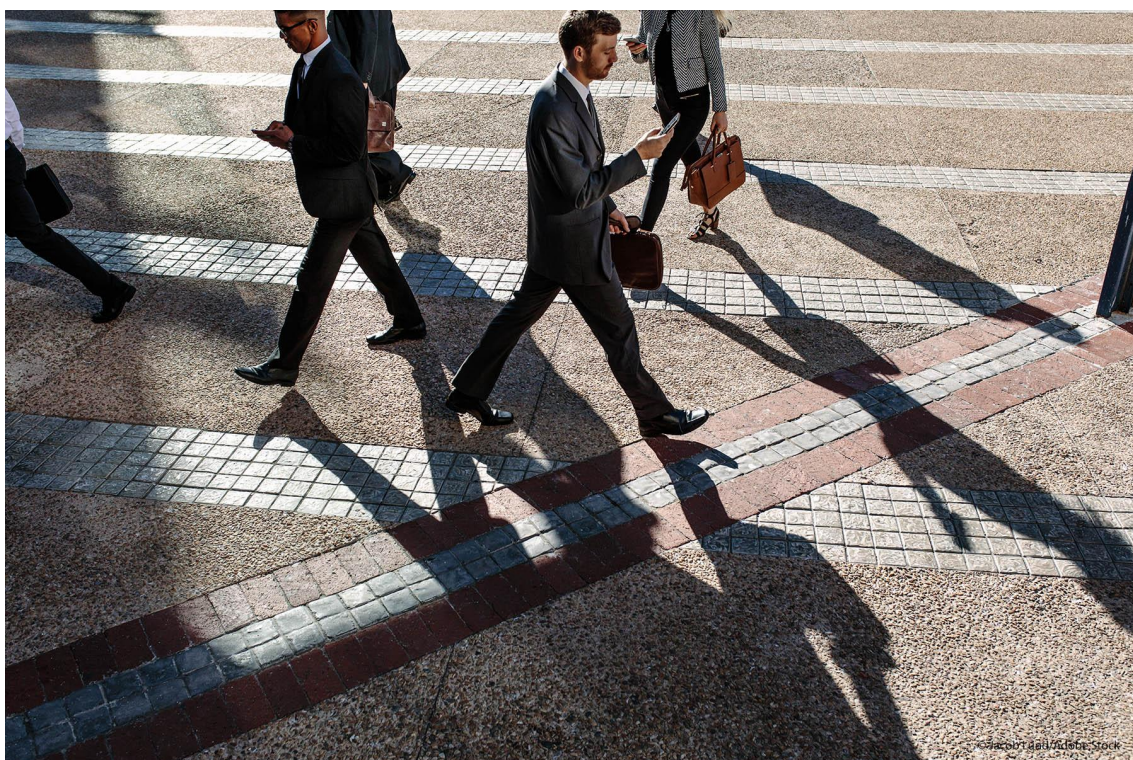

Parlamentti hyväksyi digipalvelusäännöt: turvallisempi ja avoimempi verkkoympäristö

Uudet säännöt tuovat eurooppalaisille käyttäjille lisää valinnanvaraa ja oikeuksia verkossa © AdobeStock/Jacob Lund

EU-parlamentti hyväksyi uudet säännöt, joilla lisätään teknologiayhtiöiden vastuita avoimilla ja kilpailukykyisillä digimarkkinoilla.

Parlamentti äänesti tiistaina uusista [digipalveluihin](#) ja [digimarkkinoihin](#) liittyvistä säädöksistä, joista se ja neuvosto olivat päässeet sopimukseen 23. huhtikuuta ja 24. maaliskuuta. Näillä kahdella säädöksellä pyritään puuttumaan teknologia-alan yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin vaikutuksiin. Tarkoituksena on asettaa EU:n perusoikeuksien ja -arvojen mukaisesti selkeät standardit alan toiminnalle ja palveluille.

Digipalvelusäädös (DSA) hyväksyttiin äänin 539 puolesta, 54 vastaan ja 30 tyhjää. Digimarkkinasäädös (DMA) hyväksyttiin äänin 588 puolesta, 11 vastaan ja 31 tyhjää.

Laitonta verkon ulkopuolella, laitonta myös verkossa

Digipalvelusäädös asettaa selkeitä velvoitteita digitaalisten palvelujen tarjoajille, kuten somepalveluille tai markkinapaikoille. Niiden on mm. torjuttava laittoman sisällön leviämistä, verkossa olevaa disinformaatiota ja muita yhteiskunnallisia riskejä. Nämä vaatimukset on suhteutettu alustojen kokoon ja niiden yhteiskunnalle aiheuttamiin riskeihin.

Uusia velvoitteita ovat muun muassa seuraavat:

- **Uudet toimenpiteet laittoman verkkosisällön torjumiseksi ja alustojen velvollisuus reagoida nopeasti**, niin että myös perusoikeudet, sananvapaus ja tietosuoja huomioidaan
- **Parempi jäljitettävyys ja tarkastuksia verkon markkinapaikkojen kauppiaille** tuotteiden ja palvelujen turvallisuuden varmistamiseksi; satunnaistarkastukset laittoman sisällön uudelleenjulkaisun valvomiseksi
- **Alustojen avoimuuden ja vastuuvellisuuden lisääminen** esimerkiksi antamalla selkeää tietoa sisällön moderoinnista tai algoritmien käytöstä sisällön suositteluun (ns. suosittelujärjestelmät); käyttäjät voivat riitauttaa sisällön moderointia koskevat päätökset
- **Harhaanjohtavien käytäntöjen ja tietyntyyppisen kohdennetun mainonnan kieltäminen**; tämä koskee muun muassa lapsille suunnattua mainontaa ja arkaluonteisiin tietoihin perustuvia mainoksia. Lisäksi kielletään myös ns. harhauttava suunnittelu ja käytännöt, joilla pyritään manipuloimaan käyttäjien valintoja.

Velvoitteet ovat vielä tiukempia erittäin suurille verkkoalustoille ja hakukoneille (vähintään 45 miljoonaa käyttäjää kuukaudessa), joihin liittyy suurin riski. Komissio valvoo, että ne noudattavat velvoitteitaan. Niiden on muun muassa **ehkäistäväjärjestelmäriskejä** (kuten laittoman sisällön levittäminen, kielteiset vaikutukset perusoikeuksiin, vaaliprosesseihin ja sukupuoleen perustuvaan väkivaltaan tai mielenterveyteen) ja **tehtäväriippumattomia tarkastuksia**. Näiden alustojen on myös tarjottava käyttäjille mahdollisuus poistaa käytöstä profilointiin perustuvat suositukset. Niiden on myös helpotettava viranomaisten ja hyväksytyjen tutkijoiden **pääsyä tietoihinsa ja algoritmeihinsa**.

Velvoitteet ja kiellot portinvartijoille

Digimarkkinasäädöksessä asetetaan velvoitteita suurille verkkoalustoille, jotka toimivat digimarkkinoilla portinvartijoina (ne ovat alustoja, joita kuluttajien on vaikea välttää verkossa niiden määräävän aseman vuoksi). Näin taataan oikeudenmukaisempi liiketoimintaympäristö ja enemmän palveluja kuluttajille.

Portinvartijoiksi nimettyjen yritysten pitää estää epäreiluja kilpailutilanteita seuraavasti:

- **sallia toisten palvelujen yhteistoiminta oman palvelunsa kanssa:** pienemmät alustat voivat pyytää hallitsevia viestipalveluja sallimaan viestien, ääniviestien ja tiedostojen vaihtamisen kyseisen palvelun ja muiden palvelujen välillä. Näin käyttäjät saavat enemmän valinnanvaraa ja välttävät ns. lukkiutumisvaikutuksen, joka pakottaisi heidät käyttämään vain yhtä sovellusta tai alustaa.
- **antaa yrityskäyttäjille pääsy portinvartijan alustalla** tuottamaansa dataan, jotta käyttäjät voivat markkinoida omia tarjouksiaan ja tehdä sopimuksia asiakkaiden kanssa portinvartijan alustan ulkopuolella.

Portinvartijat eivät voi enää

- **asettaa omia palvelujaan tai tuotteitaan näkyvämmiin esille alustoillaan** (oman yrityksen suosiminen) verrattuna muihin palveluihin
- **estää käyttäjiä poistamasta helposti valmiiksi asennettuja ohjelmistoja tai sovelluksia** tai käyttämästä kolmansien osapuolten sovelluksia ja sovelluskauppoja
- **hyödyntää käyttäjien henkilötietoja kohdennettua mainontaa varten**, ellei siihen ole nimenomaisesti annettu suostumusta.

Seuraamukset

Komissio voi tehdä markkinatutkimuksia varmistaakseen, että digimarkkinasäädöstä koskevat uudet säännöt pannaan asianmukaisesti täytäntöön. Jos portinvartija ei noudata sääntöjä, komissio voi määrätä sakkoja, jotka ovat enintään 10 prosenttia sen edellisen tilikauden maailmanlaajuisesta kokonaisliikevaihdosta tai enintään 20 prosenttia, jos sääntöjä on jätetty toistuvasti noudattamatta.

Kommentit

Digipalvelusäädöksen esittelijä [Christel Schaldemose \(S&D, Tanska\)](#), sanoi: "Digijätit ovat liian pitkään hyötyneet sääntöjen tyhjiöstä. Ala on ollut kuin villi länsi, jossa isoimmat ja vahvimmat ovat tehneet mitä haluavat. Mutta nyt kaupungissa on uusi sheriffi, digipalvelusäädös, joka vahvistaa sääntöjä ja oikeuksia. Avaamme algoritmien mustat laatikot, jotta voimme kunnolla selvittää, miten alustojen rahantekomekanismit toimivat."

Digimarkkinasäädöksen esittelijä [Andreas Schwab \(EPP, Saksa\)](#), sanoi: "Emme enää hyväksy logiikkaa, jossa vain taloudellisesti vahvin jää eloon. Parhaiden yritysten, ei vain isoimpien, tulisi menestyä Euroopan digitaalisilla yhteismarkkinoilla. Siksi meidän on panostettava tämän lain toimeenpanoon. Tarvitsemme toimivaa valvontaa ja sääntelyä koskevaa vuoropuhelua. EU saa ansaitsemansa kunnioituksen vain, jos käymme keskustelua tasavertaisina kumppaneina. Sen olemme velkaa kansalaisillemme ja yrityksillemme."

Seuraavaksi

Kun neuvosto on hyväksynyt molemmat säädökset virallisesti (DMA:n käsittelyä odotetaan heinäkuulle ja DSA:n syyskuulle), ne julkaistaan EU:n virallisessa lehdessä. Säädökset tulevat voimaan 20 päivän kuluttua niiden julkaisemisesta.

Digipalvelusäädös on sellaisenaan sovellettava kaikkialla unionissa. Sitä sovelletaan 15 kuukauden kuluttua voimaantulosta tai 1. tammikuuta 2024 alkaen (sen mukaan, kumpi tulee myöhemmin). Erittäin suuriin verkkoalustoihin ja hakukoneisiin sovelletaan velvoitteita jo aiemmin, eli neljä kuukautta sen jälkeen, kun komissio on nimennyt toimijan.

Digimarkkinasäädöstä aletaan soveltaa kuuden kuukauden kuluttua sen voimaantulosta. Portinvartijoiden on noudatettava uusia velvoitteita viimeistään kuuden kuukauden kuluttua niiden nimeämisestä.

Lisätietoa

[Hyväksytty teksti \(5.7.2022\)](#)

[Video: esittelijän puhe, otteita keskustelusta, äänestys](#)

[Lehdistötilaisuus äänestyksen jälkeen 5.7.2022 klo 14 CEST](#)

[Videotallenne keskustelusta \(4.7.2022\)](#)

[Lehdistötiedote: digipalvelusäädös hyväksyttiin valiokuntaäänestyksessä \(16.6.2022\)](#)

[Lehdistötiedote: digimarkkinasäädös hyväksyttiin valiokuntaäänestyksessä \(16.5.2022\)](#)

[Parlamentin selvityksiä digilainsäädännöstä](#)

[Multimediamateriaalia](#)

[Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta](#)

Yhteystiedot

Yasmina YAKIMOVA

Press Officer

 (+32) 2 28 42626 (BXL)

 (+33) 3 881 73774 (STR)

 (+32) 470 88 10 60

 yasmina.yakimova@europarl.europa.eu

 [@EP_SingleMarket](https://twitter.com/EP_SingleMarket)

Janne OJAMO

Lehdistötiedottaja, Bryssel

☎ (+32) 2 284 12 50 (BXL)

📱 (+32) 470 89 21 92

✉ janne.ojamo@europarl.europa.eu

✉ tiedotus@europarl.europa.eu

Reeta NIEMONEN

Press Officer in Finland

☎ (+358) 9 622 50433

📱 (+358) 40 727 2060

✉ reeta.niemonen@europarl.europa.eu
